Het eigen biomasterplan is een blauwdruk van de visie van Bruins & Kwast op biomassastromen. Hoofdlijn daarin vormt de grootschalige verwerking tot kwaliteitsproducten met de daaraan gekoppelde certificering van de producten. Volgens Henk Kwast is de BV Nederland ook toe aan een dergelijk massief en langjarig plan om de bedrijven handvatten aan te reiken voor duurzaam ondernemen.

Massief beleid nodig

Henk Kwast, algemeen directeur Bruins & Kwast

"Eigenlijk moeten we ons als land schamen. We staan in Europa zo uit mijn hoofd op de negentiende plaats van de 23 landen met onze score van circa vier procent duurzame energie. Pin me even niet vast op een procent en op een plek. Landen als Duitsland en Denemarken zitten al rond of boven de twintig procent duurzame energie. Volgens Europa moet dat aandeel naar veertien procent in 2017. We hebben dus nog een gigantische inhaalslag te maken. Dat kan pas met een duurzaam plan van de overheid. Daaraan ontbreekt het
Het is nu van de hak op de tak en elk jaar weer anders. Daar kun je als ondernemer niet op bouwen. En dat terwijl de blauwdruk bijvoorbeeld bij onze oosterburen zo klaar ligt", aldus Kwast. De gedreven ondernemer van Bruins & Kwast in Goor wil daarmee aangeven dat de kansen voor biomassaverwerking desondanks positief zijn, eenvoudigweg omdat er die Europese dwang is en omdat de markt met de stijgende energieprijzen aan de afzetkant gunstiger wordt.
Een pittige binnenkomer als we een bezoek brengen aan Henk Kwast van Bruins & Kwast, bestuurslid van de BVOR en zijdelings betrokken bij de komende BVOR-dagen. We staan op dat moment bij grote zeskuubskisten vol met gechipt hout dat aan de droger staat bij de eigen verbrandingsoven. "Er staat een energiecentrale van Cogas op ons terrein, waarmee elektrische energie wordt opgewekt. De restwarmte gebruiken we om houtchips te drogen", vertelt hij.
Dat brengt ons bij de belangrijkste omschakeling van de laatste jaren. Kwast: "Zat het verdienmodel vroeger vooral bij het innen van stortgelden, nu zit dat vooral in de prijs voor de producten die je aflevert. Die trend gaat snel. De laatste vier jaar zijn de tarieven voor houtchips bijna verdubbeld, terwijl de innameprijzen voor groenafval meer dan gehalveerd zijn."
De kuubskisten met chips zijn daarvan een sprekend voorbeeld. Bruins & Kwast chipt op maat en zeeft heel precies af om overmaat te voorkomen. "Wij zetten deze chips als EnerWood in voor kleinere houtgestookte ketels tot circa één megawatt, zoals ze steeds meer voorkomen bij tuinders, pluimvee- en varkensbedrijven, zwembaden en dergelijke. Chips zijn voor hen per joule energie de goedkoopste brandstof, maar ze willen dan wel storingsvrij werken. Er mogen dus geen te lange delen in de partij zitten, omdat de toevoer dan hapert. Daarom leveren wij gecertificeerd EnerWood met een keurmerk op consistente fractiegrootte, vochtgehalte (circa dertig procent), zuiverheid en een laag as-gehalte."
Dat is waar we volgens de gedreven ondernemer met z'n allen naar toe moeten: gecertificeerde, controleerbare kwaliteit. "Dat is er nog onvoldoende in Nederland. Daar gaat het voor een deel mis. Partijen die niet volgens kwaliteitsnormen leveren, verstoren de reputatie. Dat geldt voor houtchips, maar bijvoorbeeld ook voor compost en bermgras. Dat moet volgens ons vrij zijn van plastics en volgens de minimale norm keurcompost zijn gecomposteerd. Dat is lang niet overal zo, omdat er geen normering is en er niet overal wordt gehandhaafd. Dit doorbreek je met een goed nationaal biomasterplan en daaraan gekoppelde eisen voor het afzetten van alleen gecertificeerde producten en de bijbehorende handhaving."

> *"Een goede blauwdruk van een duurzaam plan ligt zo bij onze oosterburen klaar."*

Bij Bruins & Kwast zijn de hooflijnen de productie van grondstoffen, bodemproducten en biobrandstoffen. De laatste vormen het grootste deel van de afzet, gevolgd door compost. Er gaat ook een flink aandeel naar de houtverwerkende industrie. Integraal groenafval omvat ongeveer de helft van de input, gevolgd door resthout (ABC).
Kwast geeft aan dat met de recessie het aanbod terugloopt, zeker uit de bouw, maar ook door uitgesteld of minder onderhoud aan openbaar groen. Desalniettemin is de aanvoer in Nederland met circa twee miljoen ton integraal groenafval redelijk bekend en redelijk constant. "Dit kan nog groeien naar circa tweeënhalf miljoen ton door houtproductie en de kap daarvan, maar dan is de rek eruit. Nederland is maar een kleine, goed aangeharkte tuin in Europa, zo moet je het zien", zegt Kwast. Hij geeft aan dat er in Nederland voldoende capaciteit is onder BVOR-leden om dit te verwerken. "Wie rekent op een booming markt komt van een koude kermis thuis. De grotere BVOR-leden kost het al moeite om grote vragende partijen - zoals energiecentrales - continu te kunnen voorzien. Hier moeten bedrijven al krachten bundelen. Zo klein is ons land."
Dat geldt zeker als je internationaal denkt. "We zien dat in Amerika door de opkomst van relatief goedkoop schaliegas hout nagenoeg niet meer zal worden benut voor energieopwekking. Daar wordt hout nu massaal in enorme fabrieken verwerkt tot kwaliteitspellets en op grote schaal in bulksche-

pen geëxporteerd. Het zal duidelijk zijn dat deze grootschalige productie een plafond aan de prijs geeft. In feite wordt hiermee voor een belangrijk deel de maximumprijs van houtchips bepaald. Daardoor zal de prijs van houtchips de komende jaren niet veel stijgen."

"Voor cumelabedrijven is er een serieuze rol in het aanleveren op maat van grondstoffen."

En dus ziet Henk Kwast meer toekomst in nog verder gespecialiseerde producten. Het eigen Dekowood is daarvan een sprekend voorbeeld. Dekowood is de naam voor gekleurde houtchips die dienen als onderlaag voor speelterreinen. Bruins & Kwast kleurt de chips met rode en gele kleurstof. Jaarlijks zet het bedrijf zo'n 9000 ton van dergelijke speciale producten af.

Kwast kijkt echter nog verder. Hij toont een flesje met bio-olie die uit hout is gewonnen in een fabriek die zal worden gebouwd in Twente. "Het betreft hier een redelijk kleinschalige fabriek, waarvoor wij de houtchips gaan leveren. Als dit project gaat lukken, wil men internationaal elders opschalen. Dat geeft precies de plek weer die we in Nederland innemen."

Kwast laat ook gepelletiseerd bewerkt bermgras zien. "Een laboratoriumproef. Deze brandstof heeft per kilogram een hogere energiewaarde dan houtchips en is geschikt gemaakt voor verbrandingsovens (kolen). Er komt nog het nodige op ons af."

Grootschalig opereren in kwaliteitsketens is hoe Kwast de toekomst ziet. "Alleen grootschalige, gespecialiseerde bedrijven kunnen grote afnemers continu voorzien van de gevraagde producten en zijn in staat om dergelijke niche-producten op redelijke schaal te maken", aldus de ondernemer. Dat soort bedrijven zijn er volgens hem al genoeg in Nederland. Voor niet-BVOR-cumelabedrijven ziet hij desondanks een rol weggelegd. "Voor wie in de kwaliteitsketen wil meewerken, is er werk genoeg. Wij nemen net zo graag in als dat we ophalen en verkleinen en sorteren. Dat mogen participerende bedrijven ook voor ons doen, binnen de spelregels van gegarandeerde kwaliteit. Dan kunnen wij ons richten op onze kerndiscipline: het vervaardigen van kwaliteitsproducten."

Dat is volgens hem ook het motto voor de BVOR-dagen. "Machines bekijken begint met een eigen biomasterplan, waarin je met partners hebt overlegd wat jouw rol kan zijn. Daar ga je dan de passende machines bij zoeken. Het is aan de overheid om met een massief meerjarig plan duidelijkheid te geven, zodat ondernemers ook kunnen investeren in die technieken."

Tekst en foto: **Gert Vreemann**